

Nr 139.

Av herr **Löfvander m. fl.**, om viss ändring i fattigvårdslagens bestämmelser angående hemorts rätt.

Enligt gällande lagstadganden skall i fråga om fattigvård svensk medborgare hava hemorts rätt i det fattigvårdssamhälle, inom vilket han senast varit mantalsskriven utan att hava under det år, som mantalsskrivningen avser, kommit i åtnjutande av sådan fattigvård, som enligt gällande bestämmelser utövar inverkan på förvärv av hemorts rätt.

En följd av denna bestämmelse är, att om en person, som har hemorts rätt i en viss kommun, flyttar till och mantalsskrives i annan kommun och där erhåller fattigvård under första året blir det förstnämnda samhället ersättningsskyldigt härför. Trots alla flyttningar förblir en sådan person, om han årligen kommer i behov av fattigvård, alltjämt hemortsberättigad i sagda samhälle, ehuru han måhända icke vistas där mer än en mycket kort tid. En följd av bestämmelsen är vidare, att då en person, som haft hemorts rätt i en kommun, flyttat till en annan kommun, det för den senare kan vara frestande att såvitt möjligt tilldela honom ett understöd under det första året och därefter år efter år. Understöden måste den förstnämnda kommunen ersätta, och genom deras tilldelande förhindras förvärvande av hemorts rätt i vistelsekommunen. Erfarenheten bekräftar, att dylika fall mycket ofta inträffa. Det händer till och med att understödstagare tilltvinga sig högre understöd under hot om avflyttning till annan kommun, där större fattigvårdsbidrag lämnas.

Dessa olägenheter skulle avlägsnas, om såsom skatteutjämningsberedningen föreslagit den regeln bleve gällande, att hemorts rätt, oberoende av meddelad fattigvård, åtnjutes i det samhälle, där vederbörande är eller senast varit mantalsskriven. Härigenom skulle även de beryktade fattigvårdsprocesserna nästan totalt bortfalla.

Styrelsen för landskommunernas förbund har i yttrande över skatteutjämningsberedningens förslag förklarat sig icke kunna biträda förslaget om fullständigt upphävande av det »fattigvårdsfria» året. Styrelsen medger dock, att nuvarande stadganden visat sig medföra icke önskvärda verkningar, i det att det är alltför frestande för inflyttningskommunerna att under det första mantalsskrivningsåret tilldela nyinflyttade personer understöd. För vuxna personer, vilka icke på grund av ålderdom äro arbetsoförmögna, gäller som regel — framhåller styrelsen — att den understödsgivande fattigvårdsstyrelsen för att bevisa, att behov förelegat, måste förete läkarintyg, varav framgår, att understödstagaren på grund av sjukdom, lyte eller eljest bristande kropps- eller själskrafter är oförmögen att genom arbete försörja sig. Annorlunda är förhållandet i fråga om understöd åt minderåriga barn. Det är synnerligen frestande för fattigvårdsstyrelsen i den kommun, där arbetsföra

föräldrar med minderåriga barn första gången mantalsskrivas. att även vid en tillfällig och kortvarig arbetslöshet omedelbart och ofta utan att framställning därom gjorts av understödstagaren meddela fattigvårdsunderstöd åt de minderåriga barnen. Från den understödsgivande kommunens sida är det förmånligast, om familjeförsörjaren åtminstone under någon period varje år blir arbetslös, varunder understöd utgår åt barnen. Enligt styrelsens mening borde därför undersökas om ej en lösning av förevarande fråga kunde vinnas genom ett stadgande, att av arbetslöshet föranlett understöd åt arbetslösa föräldrars minderåriga barn väl skall ersättas av hemortskommunen men icke inverka på förvärv av hemortsrätt.

Såsom framgår av ovanstående göras delvis olika meningar gällande på sakkunnigt håll. Tydligt är dock, att nuvarande bestämmelser äro i hög grad otillfredsställande, varför snar rättelse är av nöden. Enda möjligheten att åstadkomma ordnade och klara förhållanden på ifrågavarande område torde vara att den bestämmelsen införes, att mantalsskrivningsorten ovillkorligen skall vara avgörande för hemortsrätten.

Med stöd av det anförda hemställes därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag — om möjligt till innevarande riksdag — rörande sådan ändring av gällande fattigvårdslag, att hemortsrätt skall, oberoende av meddelad fattigvård, åtnjutas i det samhälle, där vederbörande är mantalsskriven.

Stockholm den 23 januari 1934.

Axel Löfvander.

Allan Holstenson.

Petrus Nilsson.

Joh. Johansson,

Friggeråker.

Per Gustafsson.

Anton Pettersson.

Erik von Heland.

Oscar Ericson.

Alexander Nilsson.

L. Tjällgren.

Ernst Svenson.

J. A. Larsson.